

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 299

van **KARIN BROUWERS**

datum: 6 april 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Cultuurconnect - Personeels- en werkingskosten

De beheersovereenkomst met Cultuurconnect loopt af in 2023. Om de uitvoering van de lopende beheersovereenkomst te evalueren en de nieuwe voor te bereiden, is het belangrijk een goed inzicht te verwerven in de werking en middelen van Cultuurconnect.

Op de website staat een overzichtelijk en uitgebreid document 'Voortgangsrapport 2020'. Wellicht is het Voortgangsrapport 2021 in voorbereiding. Dat document biedt een concreet en uitgebreid overzicht van de projecten en acties en het fysieke én digitale bereik van Cultuurconnect.

Het financiële verslag van de werking van Cultuurconnect ontbreekt evenwel en is ook niet vindbaar op de website.

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van de totale jaarlijkse begroting van Cultuurconnect sinds 2019 met een opsplitsing in personeelskosten en werkingskosten, eigen inkomsten en dotatie vanwege de Vlaamse overheid?
2. Kan de minister een overzicht bezorgen van de personeels- en werkingskosten van de vijf "lopende experimenten op zoek naar digitale oplossingen"?
3. Kan de minister een overzicht bezorgen van de personeels- en werkingskosten van de zestien "lopende diensten voor openbare bibliotheken en cultuur- en gemeenschapscentra"?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 299 van 6 april 2022

van **KARIN BROUWERS**

1. Cultuurconnect vzw ondersteunt gemeenten bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid, met klemtoon op openbare bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en aandacht voor sectoroverschrijdende verbindingen. De organisatie neemt strategisch onderbouwde initiatieven met betrekking tot de ontwikkeling en exploitatie van digitale diensten. Deze diensten dragen bij aan de optimalisering, innovatie en rolvernieuwing van de publiekswerking en back-office werkprocessen van lokale cultuuractoren. Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, kiest Cultuurconnect vzw voor overleg en cocreatie met het werkveld en samenwerking met tal van partners binnen de bovenbouw en binnen en buiten de ruime cultuursector. De beheersovereenkomst voor de reguliere werking, die de samenwerking regelt tussen Cultuurconnect vzw en de Vlaamse Gemeenschap om deze opdrachten tot een goed einde te brengen, loopt van 2019 tot en met 2023.

Daarenboven heeft Cultuurconnect vzw een tweede beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap, die de ontwikkeling en de exploitatie van het Eengemaakt Bibliotheekstelsel regelt. Het Eengemaakt Bibliotheekstelsel is een geïntegreerd softwaresysteem dat aan de basis ligt van talrijke werkprocessen ten gunste van de openbare bibliotheken. De werkprocessen betreffen onder andere: bestellen, catalografie, inventarisbeheer, lenersadministratie, uitleningen van bibliotheekmaterialen, financieel beheer, rapportering en het verstrekken van statistieken. Deze beheersovereenkomst voor de ontwikkeling en exploitatie van het Eengemaakt Bibliotheekstelsel loopt van 2018 tot en met 2025.

	2019	2020	2021
Werkingskosten	€ 7.001.907,58	€ 6.826.657,01	€ 6.519.625,53
Personeelskosten	€ 3.264.266,67	€ 3.257.645,06	€ 3.454.928,58
Totaal	€ 10.266.174,25	€ 10.084.302,07	€ 9.974.554,11

	2019	2020	2021
Werkingskosten	68%	68%	65%
Personeelskosten	32%	32%	35%
Totaal	100%	100%	100%

Aanvullend op de bovenstaande tabellen is het belangrijk om te duiden dat de personeelskosten in de werking en budgettering van Cultuurconnect vzw enkel bestaan uit de effectieve loonkosten zonder de bijhorende overheadkosten. Deze manier van werken wordt doorheen de hele begroting toegepast.

	2019	2020	2021
Dotatie Vlaamse overheid (Reguliere werking)	€ 4.034.445,00	€ 3.778.632,00	€ 3.827.294,00
Dotatie Vlaamse overheid (Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek)	€ 5.835.500,00	€ 2.777.700,00	€ 2.721.428,00
Eigen inkomsten	€ 2.721.190,06	€ 2.862.061,88	€ 3.535.903,56
Totaal	€ 12.591.135,06	€ 9.418.393,88	€ 10.084.625,56

	2019	2020	2021
Dotatie Vlaamse overheid (Reguliere werking)	32%	40%	38%
Dotatie Vlaamse overheid (Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek)	46%	29%	27%
Eigen inkomsten	22%	30%	35%
Totaal	100%	100%	100%

Het is van belang om te duiden dat er bij de dotatie met betrekking tot de Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek investeringsmiddelen zijn toegekend in 2018-2019 en dat er een jaarlijks recurrent bedrag is voorzien vanaf 2020. Confer de beheersovereenkomst: *"De Vlaamse Gemeenschap verbindt zich ertoe, binnen de perken van de daartoe in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap ingeschreven kredieten jaarlijks volgende bedragen ter beschikking te stellen van de vzw Cultuurconnect voor de realisatie van het Eengemaakt Bibliotheeksysteem zoals beschreven in artikel 4 van deze overeenkomst:*

1° Voor het jaar 2018 is een subsidiebedrag voorzien van 5.786.562 euro;

2° Voor het jaar 2019 is een subsidiebedrag voorzien van 5761.093 euro;

3° Voor de jaren 2020 tot en met 2025 is jaarlijks een bedrag voorzien van 2.901.438 euro."

De eigen inkomsten zijn afkomstig uit verschillende bronnen, waarbij de bijdragen door gemeenten het grootste percentage vertegenwoordigen, aangevuld met subsidies die niet binnen de beheersovereenkomsten vallen, bijvoorbeeld tewerkstellingssubsidies.

2. Cultuurconnect vzw maakt gebruik van diverse methodes om experimenten uit te voeren, waaronder de methodes rond 'Waarde Propositie Ontwerp' en 'Lean Startup'. Deze benadering zorgt ervoor dat de doelstellingen en scope gedurende de loop van het experiment kunnen wijzigen.

Afhankelijk van de fase waarin de experimenten zich bevinden wordt de personeelsinzet flexibel verdeeld over de experimenten. Dit maakt het onmogelijk om de personeelskosten per experiment toe te wijzen. De personeelskosten verbonden aan innovatieve Research & Development-werking bedroegen in 2021 € 437.784,46.

De werkingskosten worden hieronder per experiment opgelijst:

1. VIRTUEEL PODIUM is de zoektocht naar een duurzame waardepropositie voor digitale communicatie en beleving voor het huidige en nieuwe publiek. Het voorstel om de mogelijkheden van virtuele podiumvoorstellingen af te toetsen werd ruim voor de coronacrisis ingediend door CC Casino (Houthalen-Helchteren) tijdens de Zomeroproep van 2019. Het experiment onderzoekt de kansen van virtuele podiumvoorstellingen voor cultuur- en gemeenschapscentra in Vlaanderen en Brussel die ook na de coronamaatregelen een meerwaarde kunnen bieden. De werkingskosten bedroegen in 2021 € 29.443,34. In 2022 zal Virtueel Podium met het concept Video van de Dag in prototype- en testfase gaan.
2. ART@HOME bouwt verder op de eerste onderzoeksresultaten van het experiment Virtueel Podium, ingediend door CC Casino. Dit onderzoeksproject geeft cultuurhuizen de kans om een aanbod met digitaal artistiek werk naar hun publiek te brengen. Het heeft als doel om een nieuw aanbod mogelijk te maken met online te bekijken digitale artistieke producties waarbij het publiek bereid is om hiervoor te betalen. Het gaat bij Art@home niet om livestreaming of eenvoudige captaties van de fysieke podiumvoorstellingen, maar om digitaal artistiek werk dat specifiek werd ontwikkeld voor het digitale medium. Hierbij wordt ingezet op extra belevings- en interactiemogelijkheden die digitaal mogelijk gemaakt worden. De werkingskosten bedroegen in 2021 € 20.747,71. In 2022 zal Art@Home met het concept 'Festival Digital' en 'Crowdfunding' in prototype- en testfase gaan.
3. Het cultuurcentrum en de jeugddienst van Lokeren dienden na de Zomeroproep van 2018 een uitdaging in met de vraag hoe je als cultuurhuis op een aantrekkelijke en duidelijke manier de info over het aanbod tot bij jongeren kan krijgen. Door de coronacrisis wijzigde de timing steeds weer, gezien er geen live voorstellingen waren waarop CULTURE MATCHER kon attenderen en er dus concreet ook geen experimenteeromgeving voorhanden was. Met de vijfde coronagolf in zicht begin 2022 werd er echter in samenspraak met de ontwikkelaar en Cultuurtuin Waas besloten de proof of concept definitief te annuleren. De test was te afhankelijk van onvoorspelbare coronaomstandigheden, die duidelijke onderzoeksresultaten onmogelijk maakten. Het idee om jongeren met videomateriaal te prikkelen wordt wel geïntegreerd in het concept Video van de dag (=Virtueel Podium). In navolging van de steeds wisselende scope zijn er in 2021 geen werkingskosten gemaakt voor dit experiment.
4. Binnen het vernieuwingstraject bibliotheekdiensten (dienstenmodel) werd het project REGIODIENSTEN gerealiseerd. De opdracht binnen dit vernieuwingstraject was een document met tips en tricks voor de bibs over hoe ze transport tussen verschillende bibliotheken van een regiobibliotheek moeten aanpakken. Dat resulteerde in een leidraad voor andere bibliotheken die werd gepubliceerd op het leerplatform. De werkingskosten bedroegen in 2021 € 61,54.
5. Het experiment rond FILMSTREAMING kende een doorstart, waardoor in 2021 een Europese aanbestedingsprocedure werd gevoerd met betrekking tot het pilootproject Filmstreaming. De werkingskosten bedroegen in 2021 € 11.641,60. In 2022 start het pilootproject in samenwerking met een 20-tal bibliotheken. Gedurende 2 jaar zal nauwgezet gemonitord worden in welke mate de platformen aansluiting vinden bij de bibliotheekleden. Daarnaast zal ook de impact van omkaderende activiteiten onderzocht worden, zal geëxperimenteerd worden met prijszettingen B2B en B2C en onderzocht worden wat nodig is om verschillende filmstreamingplatformen naast elkaar te kunnen aanbieden.

3. In opdracht van de Vlaamse overheid ondersteunt Cultuurconnect vzw het lokaal cultuurbeleid bij digitale uitdagingen. Om deze opdracht te realiseren, krijgt Cultuurconnect vzw jaarlijks een Vlaamse dotatie die maximaal wordt voorbehouden voor investeringen en vernieuwingen in digitale innovatie. Voor de recurrente ondersteuning van de lopende diensten wordt er een kostenbijdrage gevraagd aan de gemeenten die intekenen op de diensten. De omvang van deze cofinanciering en de globale sturing van de dienst worden bepaald door een coöperatieve beheersstructuur met cultuurprofessionals van de deelnemende gemeenten.

Desalniettemin maakte Cultuurconnect recurrent middelen vrij om deze lopende diensten mee te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Zonder deze centrale investeringen en ondersteuning zouden deze diensten geen succes zijn.

1. Fundels | Interactieve kinderboeken met animatiefilmpjes en educatieve spelletjes:
In het aanbod van Fundels vind je digitale prentenboeken voor kleuters (3 tot 7 jaar) en AVI-leesboeken voor beginnende lezertjes (6 tot 10 jaar). De digitale, interactieve kinderboeken van Fundels vormen een mooie aanvulling op de fysieke boekencollectie van de bibliotheek.
Werkingskosten 2021: € 146.776,71
Personeelskosten 2021: € 19.341,03
Bijdragen gemeenten 2021: € 152.397,10
Om dit product recurrent aan de bibliotheken aan te bieden, investeert Cultuurconnect vzw beperkt in de uitbating van Fundels.
2. Gopress | Online kranten en tijdschriften
Een breed aanbod online kranten en magazines in de kiosk (in de bib) en een krantenarchief met oudere publicaties (altijd en overal). Geef gratis toegang aan het cultuur- of gemeenschapscentrum, scholen en educatieve partners in je regio.
Werkingskosten 2021: € 350.118,19
Personeelskosten 2021: € 24.690,31
Bijdragen gemeenten 2021: € 413.695,13
Het positieve saldo blijft gealloceerd op het product Gopress, zodat de productgroep kan beslissen over de roadmap en toekomstige vernieuwingen van het product.
3. Bibster | Bibliotheekspel
Met Bibster zet je snel een digitaal introductiespel op voor een (klas)groep of een individu in de bibliotheek. Voor een unieke speelervaring kan Bibster heel eenvoudig aangepast worden aan de eigen collectie en gebouw.
Werkingskosten 2021: € 64.275,00
Personeelskosten 2021: € 24.681,56
Bijdragen gemeenten 2021: € 48.812,69
In 2021 werd, op voorspraak van de productgroep, een herwerking van de volledige backoffice van Bibster uitgevoerd, gefinancierd vanuit de positieve saldo's uit het verleden.
4. E-boekenplatform | cloudLibrary
Leners kunnen op een toestel naar keuze 2 boeken lenen, 2 boeken reserveren en elk boek maximaal 6 weken houden via het e-boekenplatform cloudLibrary. Er is keuze uit bijna 10.000 titels in de collectie.
Werkingskosten 2021: € 455.891,20
Personeelskosten 2021: € 59.774,22
Bijdragen gemeenten 2021: € 515.665,42

Het positieve saldo blijft gealloceerd op het product E-boekenplatform en zal worden ingezet voor de vernieuwing en uitbreiding van de collectie.

5. Livestreaming

Livestream als cultuurpartner een voorstelling naar woonzorgcentra, ziekenhuizen, zorgvoorzieningen voor volwassenen en/of kinderen met een beperking of andere zorgcentra in je stad of gemeente. Bereik moeilijkere, soms wat vergeten, doelgroepen en ontdek nieuwe partnerschappen die maatschappelijk relevant zijn. Beleving staat centraal en verhoogt de betrokkenheid.

Werkingskosten 2021: € 30.870,83

Personeelskosten 2021: € 16.908,31

Bijdragen gemeenten 2021: € 35.292,10

Door de context van de coronacrisis was cultuurparticipatie voor moeilijk bereikbare doelgroepen een nog grotere uitdaging. Om dit toch mogelijk te maken werd vanuit de werkingsmiddelen in deze dienst geïnvesteerd.

6. Bieblo | Leesinspiratie voor kinderen

Bieblo is een intuïtief spel dat kinderen tussen 6 en 14 jaar boekentips bezorgt die aansluiten bij hun interesses en leeftijd. De boeken komen rechtstreeks uit de collectie en zijn meteen beschikbaar in de bib.

Werkingskosten 2021: € 18.803,03

Personeelskosten 2021: € 22.000,00

Bijdragen gemeenten 2021: € 66.971,90

Het positieve saldo blijft gealloceerd op het product Bieblo, zodat de productgroep kan beslissen over de roadmap en toekomstige vernieuwingen van het product.

7. Mijn Leestipper | Persoonlijke leestips

Via Mijn Leestipper op de bibliotheekwebsite ontvangen de bibliotheekgebruikers maandelijks persoonlijke leestips uit de fictiecollectie van de bibliotheek. De leestips worden geselecteerd op basis van de leesvoorkeuren en de leenhistoriek van de lezer.

Werkingskosten 2021: € 186.475,67

Personeelskosten 2021: € 29.039,81

Bijdragen gemeenten 2021: € 159.581,79

In 2021 werd er bijkomend geïnvesteerd in de integratie van de dienst Mijn Leestipper op de bibliotheekwebsites.

8. Voor De Show | Theaterspel

Met het digitale theaterspel Voor De Show voor de drie graden van het lager onderwijs maken leerkrachten hun leerlingen warm voor de schoolvoorstelling(en) in het cultuurcentrum. Het spelplatform vind je op www.voordeshow.be.

Werkingskosten 2021: € 13.644,44

Personeelskosten 2021: € 19.155,81

Bijdragen gemeenten 2021: € 14.641,33

Door de context van de coronacrisis waren schoolvoorstellingen niet mogelijk. Vanuit de werkingsmiddelen werd er zodoende bijkomend geïnvesteerd in de uitbouw van de dienst.

9. Mobiele Arcadehallen |

Handgemaakte arcadehallen met kwalitatieve games voor jong en oud. Dit aanbod loopt tot eind 2022. Er zijn drie arcadehallen met telkens drie artistieke, coöperatieve games. Het publiek speelt games op handgemaakte houten spelkasten, opgesteld in het cultuurhuis of de bibliotheek.

Werkingskosten 2021: € 9.948,84

Personeelskosten 2021: € 3.615,16

Bijdragen gemeenten 2021: € 13.893,76

10. [Jouw stad] leest | Leescommunity

Eén centraal platform voor alles wat in de stad of regio leeft op literair vlak: leestips van lokale ambassadeurs, alle events over lezen en literatuur, de leukste leesplekken en andere inspiratie voor lokale lezers. Van collectie naar connectie.

Werkingskosten 2021: € 6.564,97

Personeelskosten 2021: € 14.375,41

Bijdragen gemeenten 2021: € 23.271,50

Het positieve saldo blijft gealloceerd op het product [Jouw stad] leest, zodat de productgroep kan beslissen over de roadmap en toekomstige vernieuwingen van het product.

11. Digitale basisinfrastructuur op maat van cultuur- en kunsthuisen

Eind 2020 keurde de Vlaamse overheid de conceptnota Digitaal Podium goed. Deze nota onderzocht de wenselijkheid en de haalbaarheid van een digitale basisinfrastructuur voor kunst- en cultuurhuizen. Na de goedkeuring van de conceptnota en de aanpak, ging Cultuurconnect vzw in 2021 op zoek naar geschikte pilootgroepen via een intensief participatietraject. 2 pilootgroepen zijn weerhouden: regio Zuidwest en stad Gent. Met de regio Pajottenland-Zennevallei werd afgesproken dat zij in de loop van het pilootproject kan aansluiten bij de piloot Zuidwest, indien zij dit wenst.

In de diverse workshops met de pilootgroepen werden een aantal aspecten verder uitgediept en verwerkt in een aangepast bestek voor elke pilootgroep. Cultuurconnect vzw tekende de krijtlijnen en vulde die in op maat van de cultuurhuizen uit de pilootgroepen.

Op basis van formele criteria werden 3 kandidaat-leveranciers geselecteerd. Zij ontvingen op 20 oktober 2021 het bestek en dienden alle 3 op 7 februari 2022 een offerte in. De opdracht voor beide pilootprojecten werd op 25 april 2022 gegund aan Tix Benelux.

De ontwikkeling van een digitale basisinfrastructuur op maat van cultuur- en kunsthuisen is noch een lopend experiment, noch een lopende dienst. Maar het kadert in de strategische uitbouw van de ontzorging, expertise en innovatie voor cultuur- en kunsthuisen.

Werkingskosten 2021: € 83.003,63

Personeelskosten 2021: € 150.799,91

12. Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek

De diensten in de basisinfrastructuur digitale bibliotheek worden via eenzelfde abonnement afgenomen vanaf de instap in het nieuwe bibliotheeksysteem door openbare bibliotheken in Vlaanderen en Nederlandstalige openbare bibliotheken in Brussel.

De Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek omvat vier, grote onderdelen, aangevuld met de nodige vernieuwingstrajecten:

- Open Vlacc is een centrale bibliografische databank met beschrijvingen van materialen die typisch zijn voor openbare bibliotheekcollecties. Je vindt er beschrijvingen van boeken, cd's, dvd's, games.
- Eengemaakt Bibliotheeksysteem: Uitlenen, registreren bij teruggave, leners inschrijven ... dagelijkse kost voor elke bibliotheek. Bibliotheeksysteem Wise zorgt dat dit vlot verloopt. In 7 migratiegolven worden de verschillende lokale en provinciale bibliotheeksysteem vervangen door 1 modern, gemeenschappelijk systeem. Dit kan de samenwerking tussen bibliotheken versterken, komt de dienstverlening ten goede en maakt onderhoud efficiënter en goedkoper door schaalvoordeel. Doordat het bibliotheeksysteem Wise en Open Vlacc gekoppeld zijn en vlot kunnen praten met elkaar, gaat minder tijd en moeite in de bibliotheek naar catalografie en worden boeken beter gepresenteerd in de publiekscatalogus.

- Bibliotheekwebsites: Het websiteplatform voor openbare bibliotheken omvat de publiekscatalogus, de onlinedienstverlening via Mijn Bibliotheek, mogelijkheid tot online betalen en een eigen website met alle info over de bib (optioneel).
- Interbibliothecair Leenverkeer: Met interbibliothecair leenverkeer of IBL kan een lener een boek laten overkomen uit een andere bibliotheek. De lener plaatst zelf een IBL-aanvraag via de publiekscatalogus op de bibliotheekwebsite. Het vernieuwde IBL wordt gelanceerd in 2022 (proefjaar) en is een onderdeel van het vernieuwingstraject bibliotheekdiensten.

Werkingskosten 2021: € 4.683.357,27

Personeelskosten 2021: € 1.265.150,68 (*)

Bijdragen gemeenten 2021: € 1.586.966,78 (**)

(*) Voor de realisatie van de opdrachten rond de Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek doet Cultuurconnect ook beroep op drie personeelsleden zoals bedoeld in artikel 264bis van het Provinciedecreet van 9 december 2005 zoals ingevoegd door artikel 3 van het decreet van 18 november 2016 houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies in de mate dat het personeelsleden betreft waarvan de opdracht onder te brengen was bij de uitbating van een provinciaal bibliotheeksysteem. Deze personeelsleden, die in statutair dienstverband zijn, worden door de Vlaamse Gemeenschap, het departement Cultuur, Jeugd en Media, ter beschikking gesteld aan de vzw Cultuurconnect.

(**) De Vlaamse Gemeenschap verbindt zich ertoe om voldoende middelen ter beschikking te stellen om de opdracht rond de Basisinfrastructuur Digitale Bibliotheek kwalitatief uit te voeren. De bijdragen vanuit de lokale overheden bedragen in dit opzicht ongeveer één derde van de totale, recurrente werkingskosten.